

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 7-8/2018

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Ambulante Forschung - Scientia iucunda : gemeinsames Forschen

[Ambulantní výzkum - zábavná věda : společné bádání] / Erich Otto Graf -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Viertejahresschrift für Behindertenpädagogik in Praxis, Forschung und Lehre und Integrafion Behinderten -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 57, č. 1 (2018), s. 11-26.

Příspěvek se zamýšlí nad tím, jak dělat radostnou a laskavou vědu. Autor příspěvku je členem badatelské skupiny provádějící výzkum v oblasti společenských věd a sdružující lidi jak s postižením, tak bez postižení; skupina pracuje více než čtyři roky a vědu chápe jako dialog mezi imaginací a rigorozitou, mezi citem a intuicí na jedné straně a striktní metodou na straně druhé. Tato kreativní dílna, jak badatelé svůj tým nazývají, provádí tzv. ambulanti výzkum - v článku je tento pojem vysvětlen jako druh výzkumu, který je kreativní, flexibilní a který si řídí badatelé sami, nepodléhají vedení žádné instituce. Jejich cílem není výzkum jako suchopárná věda, která je chápána jako nutnost, ale taková věda, jež přináší radost z bádání; důležité jsou dobré interpersonální vztahy a společné obohacující diskuze.

věda ; vědecká činnost ; vědec ; výzkum ; společenské vědy ; pojem ; výklad ; handicap ; dialog ; rigidita ; cit ; intuice ; metoda výzkumu ; interpersonální vztahy ; radost ; diskuze ; spolupráce ; tvořivost ; flexibilita ; ambulanti výzkum

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469177>

2.

Antecedents, correlates and consequences of faculty burnout [Předchozí

formy, souvislosti a důsledky syndromu vyhoření u vyučujících na vysokých školách] / Zaynab Sabagh, Nathan C. Hall, Alenoush Saroyan -- eng --

Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 60, č. 2 (June) (2018), s. 131-156.

Současné zmeny na vysokých školách (internacionalizace, zvýšené požadavky na výuku i výzkum, zvýšená potřeba konkurenceschopnosti) přispívají k osobní i profesionální zátěži pedagogů. Prezentovaná studie analyzuje empirická zjištění týkající se syndromu vyhoření u vysokoškolských pedagogů. Výsledek ukázal různé příčiny a různé demografické faktory, které syndrom způsobují: přepracování, nová charakteristika úkolů, konflikt hodnot, ale i nedostatek sociální podpory a nedostatečné odměny. Svou roli hrají i personální charakteristika a psychické i fyzické zdraví pedagoga. Přehled analyzovaných studií v příloze.

vysokoškolský pedagog ; vysoká škola ; konkurence ; výzkum ; analýza vědecké literatury ; syndrom vyhoření ; stres ; únava ; vysoký výkon ; psychická zátěž ; práce učitele

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469145>

3.

Dohoda za každú cenu : cesta k brest-litovskému mieru [Agreement at any cost : the way to Brest-Litovsk peace] / Jaroslav Valent -- slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 29, č. 6 (2018), s. 6-10.

Tématem téměř celého čísla časopisu je rok 1918 - konec Velké války. Předložený článek popisuje snahu o demokratický mír, což byl požadavek míru bez anexí a kontribucí adresovaný bolševickou mocí všem obyvatelům nejen v Rusku, ale také Ústředních mocností a Dohody - výzva k okamžitému ukončení bojů za zájmy světového imperialismu. Mírová rokování v městě Brest-Litovsk zaznamenala rokování mezi dvěma mentálně rozdílnými světy - mezi bolševickým Ruskem a Německým císařstvím, Rakousko-Uherskem a Osmanskou říší. Autor popisuje průběh a neúspěchy jednání, názory zástupců jednotlivých stran, novou ofenzívu imperialistických armád a nakonec podepsání potupného míru 3. března 1918 a tím závěrečného dějství 1. světové války.

válka ; politika ; politická propaganda ; mezinárodní smlouva ; demokracie ; jednání ; Brest Litevský ; první světová válka ; dohoda ; mír ; mírová smlouva ; 1918

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469303>

4.

Forschung mit, an und für Menschen mit Behinderung [Výzkum s osobami se zdravotním postižením, o nich a pro ně] / Sigrid Graumann -- ger --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Viertejahresschrift für Behindertenpädagogik in Praxis, Forschung und Lehre und Integration Behinderten -- ISSN 0341-7301 --
Roč. 57, č. 2 (2018), s. 118-133.

Autor příspěvku nejprve vysvětluje, jaké výzkumné postupy týkající se lidí s postižením jsou z etického pohledu přípustné. Dále se zabývá historickým vývojem etických standardů, jimiž jsou postižení jakožto zranitelné osoby chráněni v procesu lékařského výzkumu. Hlavním tématem příspěvku je však seznámení s výzkumem z oblasti společenských věd, jehož se osoby s hendikepem účastní, jenž se jich týká a z něhož mají také profitovat. Autor příspěvku upozorňuje na negativní jevy, které mohou na postižené při výzkumu působit, a vysvětluje, na co je třeba osobu s hendikepem připravit a o čem s ní diskutovat, než podepíše tzv. informovaný a dobrovolný souhlas k účasti na společenskovědném výzkumu.

etika ; statut ; metoda výzkumu ; výzkum ; postup ; participace ; společenské vědy ; medicína ; handicap ; diskuse ; informace ; historické hledisko ; spolupráce ; postižený

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469262>

5.

Einen gemeinsamen Rahmen für das Thema sexuelle Vielfalt schaffen : Netzwerkarbeit, Projekte und Fortbildungen in einer Beruflichen Schule [Vytvoření společného rámce pro téma sexuální rozmanitost : spolupráce, projekty a další vzdělávání v profesní odborné škole] / Bodo Busch -- ger --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 70, č. 2 (Februar) (2018), s. 14-18.

Článek ukazuje, jak lze ve škole budovat společný postoj k výchově k otevřenosti v otázkách sexuality. V německé profesní odborné škole (Kolín na Rýnem) vypracoval pedagogický sbor projekty, které spojují přístup k sexuální rozmanitosti ve škole s odmítáním diskriminace ve společnosti obecně. Projekty jsou součástí předmětu společenské a politické vědy. O homosexualitě a jiných sexuálních orientacích čerpají náměty i v literatuře (např. se poukáže na životní příběh Oscara Wilda a jeho hedonistický životní styl spojený s homosexualitou, dalším příkladem je homosexuální vztah mladých protagonistů v románu Tschick Wolfganga Herrndorfa). Projekty se týkají i dějin homosexuality v Německu (např. homosexuální scéna v Kolíně nad Rýnem, jejíž organizátorem byl Johann Baptist Tilla Welsch).

odborná škola ; projekt ; sexuální chování ; homosexualita ; vyučující personál ; gender ; diskriminace ; společenské vědy ; politická výchova ; dílo ; literatura ; dějiny ; výchova ; postoj ; sexuální výchova ; Wilde, Oscar, ; Welsch, Johann Baptist ; Herrndorf, Wolfgang, ; Wilde, Oscar, ; Tschick ; SRN ; Kolín nad Rýnem ; sexuální rozmanitost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468803>

6.

Charting the past to understand the cultural inheritance of concert hall listening and audience development practices [Role minulosti v chápání kulturního dědictví poslechu hudby v koncertním sále a praktik ve vývoji obecnstva] / Claire D. Nicholls, Clare Hall, Rachel Forgasz -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 54, č. 4 (August) (2018), s. 502-516.

Ačkoliv je to mnohými chápáno jako praxe současnosti, k vývoji obecnstva a k hudebnímu vzdělávání v koncertních sálech docházelo již od samého počátku organizování koncertů. Článek se zabývá praktikami posluchačstva, změnami v poslechu koncertů, normami chování v sálech a vzděláváním posluchačů hudby. Zmiňuje i některé pedagogy zabývající se pedagogikou poslechu hudby v koncertních sálech Evropy od 18. do 20. století.

hudba ; hudební výchova ; poslech ; historické hledisko ; chování ; výchovné působení ; Evropa ; hudební gramotnost ; hudební pedagogika ; koncert ; století 18-20

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469363>

7.

'I did not want to lie' : Thomas Garrigue Masaryk (1850-1937) and the Intellectual Failure of the Russian Revolution [Nechtěl jsem lhát : Tomáš Garrigue Masaryk (1850-1937) a intelektuální selhání ruské revoluce] / Josette Baer -- eng

In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 5, č. 1 (2018), s. 45-51.

Příspěvek argumentuje, že Masaryk byl v očích svého národa stejným revolucionářem, jako byl Lenin v chápání ruského lidu. Zároveň demonstruje propastný rozdíl mezi dvěma politickými teoriemi, které Masaryk a Lenin prosazovali: západním pojetím občanských práv, demokracie a tržní ekonomiky a marxisticko leninským pohledem na práva dělníků, osvobození lidstva od aristokracie a kléru a spravedlivého plánovaného ekonomického systému. Předkládá a komentuje Masarykovy postoje a názory vztahující se k ruské revoluční ideologii, Tolstého pacifismu a dalším souvisejícím tématům publikované v esejích a analýzách.

názor ; postoj ; revoluce ; ideologie ; marxismus ; demokracie ; spravedlnost ; Masaryk, Tomáš Garrigue, ; Masaryk, Tomáš Garrigue, ; Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468857>

8.

The impact of college- and university-run high school summer programs on students' end of high school STEM career aspirations [Dopad středoškolských letních programů organizovaných fakultami a univerzitami na konečné profesní aspirace středoškolských studentů v oblasti matematiky, přírodních a technických věd] / Joseph A. Kitchen, Gerhard Sonnert, Philip M. Sadler -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 102, č. 3 (May) (2018), s. 529-547.

Americký výzkum se zaměřil na zkoumání efektivity jednoho ze slibných přístupů k řešení problémů se získáváním středoškoláků pro další studium a kariéru v oblasti matematiky, přírodních a technických věd, letních programů

organizovaných fakultami nebo univerzitami. Byla získána data z 27 fakult a univerzit zapojených do programu zaměřeného na získávání přírodovědných a technických talentů, zkoumán byl vzorek 845 účastníků letních programů, který byl porovnáván s kontrolním vzorkem více než 15 000 studentů. Ke zkoumání dat byla použita metoda logistického regresního modelování. Výsledky ukazují, že účastníci programů volí uvedenou kariéru 1,4krát častěji, účastníci programů, které staví na co největší reálnosti, dokonce 1,8krát častěji než kontrolní vzorek. Pečlivě navržené letní programy se tedy jeví jako efektivní způsob, jak získat studenty pro přírodovědně technickou kariéru.

letní škola ; matematika ; přírodní vědy ; technické vědy ; fakulta ; univerzita ; motivace ; zájem ; žák ; střední škola ; vysokoškolské studium ; profesní dráha ; výsledek výzkumu ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468516>

9.

Klassenlehrer(in) : Aufgabenfelder - Anforderungen - und eine provozierende Frage ... [Třídní učitel : okruh úkolů - požadavky - a jedna provokativní otázka ...] / Jörg Siewert -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 70, č. 1 (Januar) (2018), s. 6-9.

Úvodní článek představuje hlavní otázky k tématu, kterým se zabývá celé číslo časopisu: 1) jaké jsou specifické úkoly třídních učitelů, 2) které z těchto úkolů jsou obzvláště důležité, 3) jaké je rozdělení rolí mezi třídním učitelem a ostatními vyučujícími ve třídě, 4) jaké nezbytné aktivity a úkony patří k práci dobrého třídního učitele? Kromě výchovy a výuky je důležitá spolupráce třídního učitele, a to jak s rodiči, tak kolegy-učiteli vyučujícími v dané třídě, sociálními pedagogy, asistenty učitele, vychovateli a ředitelem školy. Článek upozorňuje i na administrativní povinnosti třídního učitele, jimiž je vedení třídní knihy a adresáře, psaní vysvědčení i starost o finanční záležitosti spojené s chodem třídy. Autor článku staví i provokativní otázku: je vůbec funkce třídního učitele nutná a existují nějaké alternativy k této roli? Nabízí srovnání se zahraničím (Francie, Velká Británie, Kanada), kde se k vedení třídy přistupuje odlišným způsobem, než je tomu v Německu.

třídní učitel ; role učitele ; výchova ; výuka ; škola ; vztah rodiče-učitel ; vztah učitel-žák ; vedení třídy ; spolupráce ve výchově ; sociální pedagogika ;

asistent ; vychovatel ; ředitel školy ; administrativa ; vysvědčení ; financování ; komparace ; SRN ; Francie ; Velká Británie ; Kanada ; třídní kniha ; adresář

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468096>

10.

Die Kunst gibt nicht das Sichtbare wieder, sondern macht sichtbar : über das Wechselspiel von künstlerischer Darstellung, soziokultureller Wahrnehmung und erziehungswissenschaftlicher Reflexion im Bild von Familie am Ende des 18. Jahrhunderts [Umění nereprodukuje viditelné, ale zviditelňuje : o proměnách uměleckého ztvárnění, sociokulturního vnímání a vědecko-výchovné reflexe v obraze rodiny na konci 18. století] / Kerstin te Heesen -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 64, č. 3 (2018), s. 325-341.

Cílem příspěvku je upozornit na význam vizuálních médií jako zdrojů pedagogického a historického výzkumu. Soustředí se na vyobrazení buržoazní rodiny konce 18. století. Rodina jako společenská formace byla častým tématem obrazů, které tak sloužily i jako pramen vzdělávání. Na základě uvedených děl ukazuje příspěvek, jakým způsobem poskytují obrazy informace o způsobu života rodiny, a to jak o jejím společenském postavení, tak o záležitostech týkajících se osobního a intimního života.

obraz ; dějiny ; rodina ; analýza ; pedagogický výzkum ; historický výzkum ; vizuální vnímání ; výtvarné umění ; životní styl ; sociální postavení ; informace ; vzdělávání ; historické hledisko ; století 18

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469093>

11.

Modeling strategies enhanced by metacognitive tools in high school physics to support student conceptual trajectories and understanding of electricity [Posílení strategií modelování pomocí metakognitivních nástrojů ve středoškolské fyzice za účelem podpory pojmových trajektorií a porozumění učivu o elektřině] / Katherine Wade-Jaimes, Kadir Demir, Azhar Qureshi -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 102, č. 4 (July) (2018), s. 711-743.

Modelování je významnou přírodovědnou praktikou a na modelování založená výuka fyziky má potenciál podporovat u studentů pojmové změny. Studenti však musí být připravováni na to, jak o modelování přemýšlet a jak modely vytvářet a využívat. Příspěvek argumentuje, že využití metakognitivních nástrojů jako je interaktivní dotazování a individuální reflexe tyto dovednosti u studentů posílí. Představuje sérii aktivit využívajících zmíněné metakognitivní nástroje pro různé typy modelů (mentálních, fyzikálních, simulovaných a matematických) ve středoškolské výuce fyziky věnované elektřině. Na základě pozorování ve třídě, individuálních reflexí studentů, diskusí ve třídě a dalších údajů dokládá komplikovanou povahu pojmových změn, důležitost využití kombinace různých forem modelů daného jevu a kritickou roli učitele v procesu učení.

výuka ; fyzika ; střední škola ; vyučovací metoda ; model ; modelová konstrukce ; rozvíjení schopností ; pojem ; pojmová představivost ; role učitele ; dotazování ; zpětná vazba ; pedagogický výzkum ; elektřina

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469160>

12.

Social Skill Interventions for Youth and Adults With Autism Spectrum Disorder : A Systematic Review [Intervence sociálních dovedností pro mládež a dospělé s poruchou autistického spektra : systematický přehled] / Fengfeng Ke, Kelly Whalon, Joonmo Yun -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 88, č. 1 (February) (2018), s. 3-42.

Autoři uvádějí širší syntézu literatury zkoumající charakteristické znaky a účinnost intervencí určených ke zvýšení sociálních kompetencí mládeže a dospělých s poruchou autistického spektra. Ze 796 recenzovaných článků splnilo výběrová kritéria pouze 42 reprezentativních intervenčních studií, na základě kterých byly popsány hlavní kategorie a problémy spojené s intervencemi zvyšujícími sociální kompetence. Dále přezkum syntetizuje povahu zadání učebních úkolů, nastavení a délku implementací, metodologii výzkumu a klíčová zjištění týkající se sociálních kompetencí.

duševní nemoc ; autismus ; zákrok ; sociální dovednost ; sociální komunikace ; mládež ; dospělý ; rozvíjení schopností

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/469085>

13.

Students' preferences for lecturers' personalities [Preference studentů pro osobnosti lektorů] / Sarah Tan, Angela Mansi, Adrian Furnham -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 42, č. 3 (April) (2018), s. 429-438.

Předložená studie se zaměřila na zkoumání preferencí studentů pro osobnost přednášejících v závislosti na jejich chování při výuce, sebehodnocení a hodnocení silných znaků. Byly testovány různé hypotézy a zkoumány rozdíly v preferencích mezi dvěma etnickými skupinami (jihovýchodní Asie / Číňané versus bělošská / britská). Studie se zúčastnili studenti ze tří londýnských univerzit (111 britských a 113 čínských, ostatní z jiných zemí; 18-23 let; 173 žen a 82 mužů) a vyplňovali 4 dotazníky. Svědomitost byla nejčastěji požadovaným znakem pro hodnocení lektora, následovala spokojenost, přístupnost a otevřenost; neuroticismus byl nejméně žádoucí vlastností. Britští studenti popisovali největší nechuť k neurotickým přednášejícím, zatímco Asiaté nejvýše hodnotili otevřené a příjemné lektory. Objevily se i důkazy o osobnostním zápase mezi studenty a lektorem. Ze závěrů vyplynuly další možnosti výzkumu.

vysoká škola ; univerzita ; student ; vysokoškolský pedagog ; učitel ; výzkum ; hodnocení učitele ; vztah učitel-student ; osobní předpoklady ; osobnost ; postoj studenta ; etnická skupina ; sebehodnocení ; gender ; interpersonální vztahy ; vlastnosti

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468483>

14.

Teacher education and family-school partnership in different contexts : a cross country analysis of national teacher education frameworks across a range of European countries [Vzdělávání učitelů a vztah rodina-škola v

různých kontextech : mezinárodní analýza národních rámců pro vzdělávání učitelů v několika evropských zemích] / Ian Thompson, Martoijn Willemse, Trevor Mutton, Katharine Burn, Erica De Bruine -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 44, č. 3 (June) (2018), s. 258-277.

Vztah mezi rodinou a školou je velmi důležitý pro žáky i studenty, přesto se učitelé cítí být na takový vztah nedostatečně připraveni. Článek přináší analýzu rámcových programů pro vzdělávání učitelů a jejich připravenost na vztah s rodinami žáků v sedmi evropských zemích (Belgie, Anglie, Finsko, Nizozemsko, Norsko, Španělsko, Švýcarsko). Zároveň rozebírá rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a dochází k závěru, že připravenost budoucích učitelů na vztah škola-rodice je nedostatečná, závisí na jednotlivých učitelích a tyto problémy jsou připisovány nedostatku času a jiným povinnostem v rámci kurikula.

student učitelství ; vzdělávání učitelů ; vztah rodiče-škola ; vztah rodiče-učitel ; výchovně vzdělávací cíle ; analýza ; systém výchovy a vzdělávání ; komparace ; Evropa ; Belgie ; Finsko ; Anglie ; Nizozemsko ; Norsko ; Španělsko ; Švýcarsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468596>

15.

Widerspenstige Körper : Nonkonformität und Eigensinn von Bewegungen

[Vzpurná těla : nekonformita a tvrdohlavost pohybů] / Ulrike Mietzner -- ger -
- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 64, č. 1 (2018), s. 15-30.

Příspěvek se věnuje tématu pohybu. Namísto optimistického pojetí pohybu jako součásti vzdělávání si však všímá takového pojetí držení těla a způsobu pohybu, které, i když nese stopy prostředí charakterizovaného přizpůsobivostí, podrobeností a podmaněním, představuje vzdor či neústupnost. Autorka článku nastoluje diskuzi o tom, jak souvisí postoj těla s chováním a jednáním.

Empiricky je tato teorie podepřena fotografiemi opozičního ženského mírového hnutí NDR, které jejich autorka Tina Bara vytvořila v rozmezí let 1983 až 1989 a jež pocházejí z její knihy fotografií Lange Weile.

pohyb ; body image ; držení těla ; lidské tělo ; konformita ; diskuse ; chování ;
jednání ; fotografie ; dílo ; dokument ; teorie ; zkušenost ; adaptabilita ;
opozice ; odpor ; Bara, Tina ; Bara, Tina ; Lange Weile ; NDR ; vzdorovitost ;
řeč těla ; 1983-1989

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468977>